

Handelsanalysen 2018

FREDRIKSTAD SENTRUM FORKLART MED TALL OG FAKTA

FREDRIKSTAD
NÆRINGSFORENING

“Hos oss skal de som tenker stort applauderes.”

FREDRIKSTAD MOT 2030, Kommuneplanens samfunnsdel

Innhold

	SIDE
Ingenting skjer av seg sjæl!	5
Den lille verdensbyen	6
Hverdagsbyen	7
Fredrikstad sentrum	8
Svenskehandel	11
Mangfold skaper attraktiv by	12
Mer tilfreds enn noen gang!	14
Høna eller egget?	16
Parkering	17
Handel og servering	18
Kontorarbeidsplasser i sentrum	19
Besøksnæring er ordførerens beste venn	20
Sammen er vi mye	22
Handelsrikets tilstand	24
Et Fredrikstad i vekst!	26

METODE

- Kvantitativ spørreundersøkelse av 600 respondenter. Representativt utvalg av Fredrikstads befolkning over 16 år. Utført av Norfakta. Mai 2018.
- Tellepunkter - IMAS experio retailing
- Feltforskning utført oktober 2018
- Informasjon ang. antall bedrifter/ befolkning fra Geomatikk Fredrikstad Kommune
- Sekundærdata - se nederst på hver side

Design og illustrasjon:
Provinsen

Foto: Trine Sirnes
Trykk: Inpublish
FMV foto

Utgitt november 2018.
Feil kan forekomme

Ingenting skjer av seg sjæl!

I Fredrikstad er det mange som har skjønnet akkurat det. Heldigvis! I lange tider har det vært jobbet godt med byutvikling i Fredrikstad, så godt at vi til stadighet får besøk av andre norske (og svenske!) byer som vil høre om hvordan vi jobber her. Fredrikstad har blitt det nye Drammen! De siste tre-fire årene har utviklingen virkelig blitt synlig for folk flest. Byen har blitt fylt opp med butikker, nye bygg bygges, og områder utvikles. Tenk at selv Nygaardsplassen snart blomstrer av liv. Plassen som ikke en gang bilene ville ha! Og det skjer ikke om 10 eller 15 år, det skjer faktisk neste gang vi er klare for is, utepils og bena har fått farge igjen. Sommeren 2019! På samme tidspunkt fremstår også Dampskipsbrygga i ny prakt.

Apropos sommeren 2019 - tenker du at det ville vært hyggelig å prøve hjemmesommer et år? Da er det sommeren 2019 du skal gjøre det.

Hør bare her:

- Idyll Festivalen satser stort på Isegran 21. og 22. juni
- Glommafestivalen fyller 30 år og vil skape en byfest utenom det vanlige 26. - 30. juni
- Tall Ships Races kommer til byen og gjør oss stoltere enn noen gang 11. - 14. juli
- Månefestivalen rocker nok en gang Gamlebyen 25. - 28. juli

Som overskriften sier; ingenting skjer av seg sjæl! Og ingen kan utføre en endringen alene. Det er samarbeidet mellom kommunen og næringslivet koordinert gjennom Fredrikstad Næringsforening som er nøkkelen til vekst. Og vekst liker vi. I sentrum måler vi vekst gjennom hvor mange som bruker byen og hvor tilfredse de er. Gjennom hele denne analysen vil du få se utviklingen, og blar du opp på side 14 vil du se hvor mye mer tilfredse vi har blitt med sentrum siden forrige gang Fredrikstad Næringsforening gjorde tilsvarende undersøkelse og lagde en analyse som denne. Nyt tallene!

Vennlig hilsen

LINE JEPPESEN
Sentrumsleder

Følg oss gjerne i sosiale medier
Facebook/FredrikstadSentrum
Instagram: fredrikstad_sentrum

I samarbeid med Urban stedsinnovasjon

Den lille verdensbyen

I åtte år hadde Fredrikstad visjonen «Byen der det årnær sæ for alle – gjennom kunnskap, kultur og klima», ofte redusert til bare «Det årnær sæ».

«Det årnær sæ» er et flott slagord, som vi fortsatt skal bruke i riktige sammenhenger. Det er kjent utover byens grenser og gir oss identitet. Men det er mange som har uttrykt at det er for passivt til å kunne kalles en visjon. At det for eksempel ikke passer seg i arbeidet med næringsutvikling og byutvikling.

«FREDRIKSTAD – DEN LILLE VERDENSBYEN»

De to meningsbærende ordene er «lille» og «verdensbyen».

«LILLE» kan assosieres med følgende:

Fredrikstad er ikke bare sentrum og det urbane. Vi er også lokalsamfunn, ildsjeler, hverdagsmennesker, breddeidrett, velforeninger, marka og kysten.

I et fremtidsperspektiv handler det om å ta vare på det lokale, ta vare på «det lille», nærheten og rausheten, som gjør Fredrikstad til den flotte byen den er. Det handler også om å ta vare på våre naturperler slik at innbyggerne kan nyte stillheten enten i skogen eller ved vannet rett ved der de bor.

Det «lille» gjør Fredrikstad unikt.

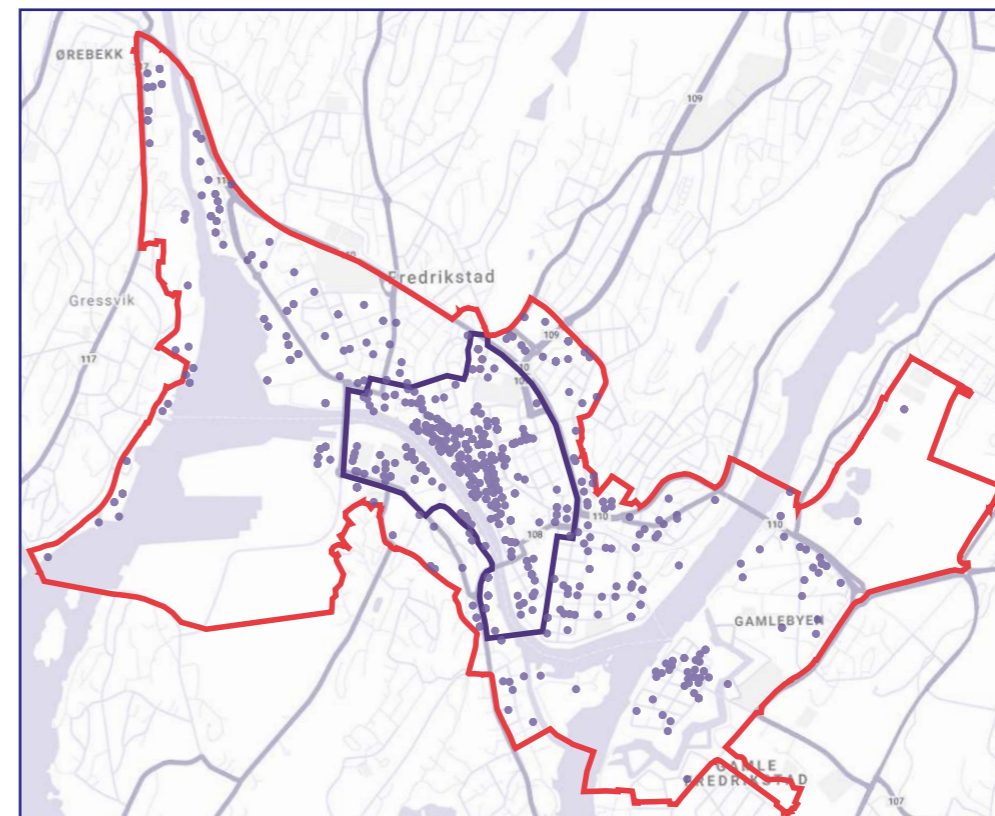
Og med «VERDENSBYEN» kan det sies:

Fredrikstad vil aldri bli en verdensby som New York, Tokyo, eller Göteborg. Verdensbyen i vår sammenheng er en utadvent, urban og mangfoldig by, med et rikt kulturliv og betydelig internasjonal kontakt, næringsmessig og kulturelt. Industri har blitt lagt ned, men ny næringsvirksomhet og nye byområder har vokst frem. Verdensbyen henspiller også på vår historie. Store skuter fra hele verden har reist til og fra Fredrikstad gjennom historien. Vår kontakt med verden der ute har gitt arbeid til mange og inspirasjon til byens utvikling. Folk ønsker å bo her, og folk reiser hit for å lære. I et fremtidsperspektiv handler det om å videreutvikle det urbane, satse på kultur, kompetanse og innovasjon. I en verdensby er det lov å drømme. De som tenker stort blir applaudert hos oss.

Vennlig hilsen

JON-IVAR NYGÅRD
Ordfører

INDRE SENTRUM
Areal 849 127 km²
Befolkning 2 603
Bedrifter 556
Ansatte 7 646

BYOMRÅDE
Areal 6 118 419 km²
Befolkning 9 832
Bedrifter 905

Hverdagsbyen

I gjeldende Arealplan for Fredrikstad kommune er Byområdets grenser der du ser den røde streken på kartet. I tillegg til Byområdet finnes det en grense som kalles for Indre sentrum. Denne grensen ser du i blått på kartet og det er dette de fleste tenker på som sentrum.

Ifølge Folkeregisteret bor det 9 832 mennesker i byområdet (01.07.18), for ett år siden (26.04.17) bodde det 9 562 i samme området. Det gir en vekst på 2,8 %, mot 1,2 % totalt i kommunen.

Av de 9 832 menneskene som bor i byområdet er 826 barn under 16 år.

I Indre sentrum finnes det hele 556 bedrifter (AS) - og det jobber 7 646 personer her.

Mer om butikkene, restaurantene og servicetilbudet i Indre sentrum kan du lese om på side 13.

I Fredrikstad kommune bor det 81 031 personer. Men visste du at det er hele 36 284 husstander i Fredrikstad?

13% av befolkningen er under 16 år.

8% I byområdet er kun 8 % av befolkningen som er under 16 år, her er det ingen endringer siden 2015.

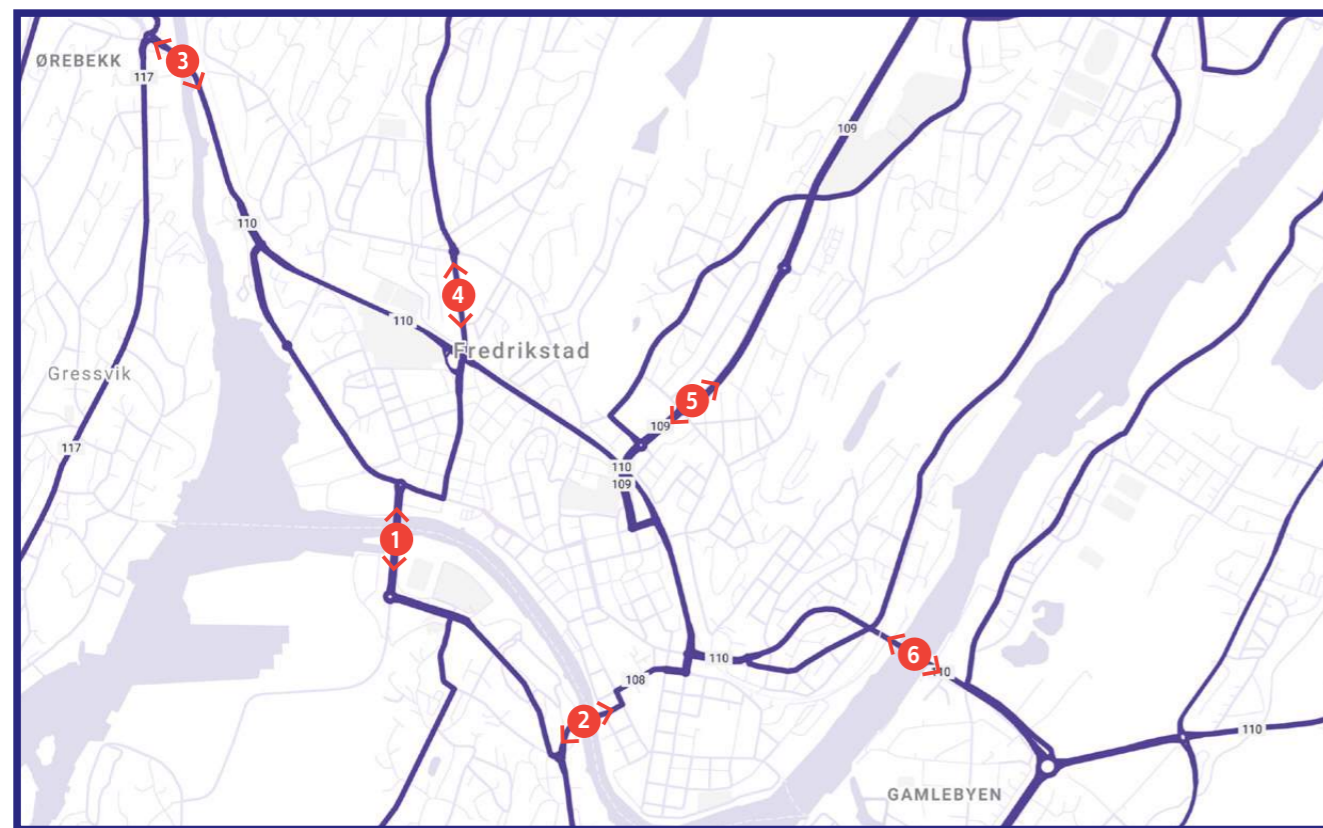
Fredrikstad sentrum

- ET TILGJENGELIG SENTRUM!

Hvorfor er det viktig å vite hvordan vi beveger oss? Jo, fordi det er verdifull data om våre vaner når det kommer til bruk av sentrum. De som bruker bil handler kanskje mer, og de som kommer med sykkel bruker

kanskje større deler av sentrumsområdet når de gjør sine ærender? Under finner du en samling av tall og fakta over hvordan Fredrikstadfolk beveger seg i byen vår.

ÅRSDØGN I PERSONBILTRAFIKKEN GJENNOMSNIITT ANTALL BILER SOM PASSERER PER DØGN I BEGGE RETNINGER

1. Værstebrua - 9 559 2. Kråkerøybrua - 10 714 3. Seut/Simo: 21 679 4. Veum - 7 290
5. Glemmen fv 109 - 23 791 6. Fredrikstadbrua øst - 25 494

“Jeg sykler hver dag hele året og synes dagen har kommet godt i gang når jeg sykler over gangbrua og Stortorvet. Det er flott å se byen våkne til liv og jeg blir aldri lei å sykle gjennom Fredrikstad. Turen fra Langøya tar 15 minutter og er 5 kilometer lang. Det er både en perfekt start på dagen og det klarer hodet når arbeidsdagen er over.”

Vegard Anda om å sykle til sentrum

BIL

Kartet til venstre viser gjennomsnittlig antall biler som passerer per døgn i begge retninger. Dette er altså en oversikt over hvor mange som ankommer Fredrikstad sentrum med bil. Summen av tallene inkludert en prognose for siste kvartal av 2018 viser en svak nedgang i personbiltrafikken på 0,8 % ift. 2017.

FERGE

Byfergen har blitt et kjent varemerke og er kjent godt utenfor våre farvann. Tilbudet har økt markant de siste årene: et godt tegn på at etterspørselen er tilstede og økende.

SYKKEL

Flere steder i sentrum kan du se sykkelteillere. Telleren utenfor Rådhuset markerer en økning på 38 % sammenlignet med 2017. Faktisk har alle tellerne en økning i passeringer. Likevel er det grunn til å tro at økningen er større enn det tellerne viser. Årsaken er at syklister kan ta mange ruter gjennom byen og mange av disse passerer ikke en teller på sin sentrumsferd. Vi kan derfor regne med at det er mange flere syklister per dag enn de i snitt 445 som telleren utenfor Rådhuset viser.

GÅENDE

Totalt er det telt 8 338 098 passeringer i Fredrikstad i 2017. Et svimlende høyt tall! Som ikke må forveksles med antall mennesker. Hvert menneske passerer gjerne flere tellere i sin ferd gjennom byen, men på den annen side er også fullt mulig å gå gjennom byen uten å bli telt en eneste gang. Uansett; tallet er høyt og Fredrikstad folk er flinke til å bruke byen sin.

82% av respondentene som ikke jobber i sentrum svarer at de bruker bil til jobb.

67% ville valgt å reise kollektivt, eller syklet/gått hvis arbeidsplassen deres lå i sentrum.

34% ville valgt sykkel dersom arbeidsplassen deres lå i sentrum.

30% av fergepassasjerene har med seg sykkel på ferga.

7% av de som jobber utenfor sentrum i dag sykler.

De som bor, jobber eller går på skole i sentrum er mest fornøyd med parkeringsmulighetene for sykkel.

Bilister handler mest per handleturn, men de handler sjeldnere enn syklister og gående som handler for mindre beløp per tur, men oftere.

 McDonalds:
2 664 167

Det er telleren utenfor McDonalds som topper listen med hele 2 664 167 passeringer i 2017, noe som er 800 000 flere enn 2016.

 Gangbrua:
1 million

Telleren på Gangbrua står for 18 % av totalt antall passeringer i sentrum, og til sammen har vi gått over brua 1 million ganger hittil i 2018.

Kilder: Fredrikstad kommune ved Parkering og transport, Vegvesenet, Østfold kollektivtrafikk, Bypakke Nedre Glomma
Handlevaner i Fredrikstad utført av Norfakta.

I 2017 var det hele 1 336 346 passasjerer som benyttet seg av Byferga. Ved utgangen av august 2018 er tallet 977 000 passasjerer, noe som er om lag 30 000 flere passasjerer enn i fjor på samme tid.

Svenskehandel

Grensehandel! Det er ikke noe nytt. Ei heller noe særnorsk. De fleste unge voksne i Østfold har vokst opp med svenskehandel, og sett hvordan grenseområdene har utviklet seg fra små enkeltbutikker med billig kjøtt og tobakk til store handelsområder med både klær, sko, sport og fritidsartikler i tillegg til det obligatoriske som mat, tobakk og alkohol.

I følge tall fra SSB handlet nordmenn for NOK 15,1 mrd. på dagstur til utlandet i 2017. En vekst på 9 % fra 2016. Grensehandel øker mest i Strømstad (med Nordby) – opp 13 % fra 7,4 mrd. til 8,3 mrd. Grensehandel i Strømstad utgjorde 55 % av all grensehandel i 2017. Grensehandel i Strømstad øker mer enn grensehandel totalt sett, både i kroner og i antall turer.

98 % av alle husholdninger i Østfold grensehandlet i 2017. I Fredrikstad handler hver husstand for hele 19 000,- pr år. Dette er en oppgang på 2 000,- på to år. Anslagsvis står innbyggere fra Fredrikstad for omtrent 10 % av all handel i Strømstad kommune. Prognosesenteret har utarbeidet en oversikt over handel i norske byer som er det er naturlige å sammenligne seg med for Fredrikstad. Fredrikstad hadde en nedgang i handel fra 2006 til 2016 på -2 %. I Sarpsborg var tallet -10 %. Det er naturlig å tenke seg at dette har en sammenheng med veksten i svenskehandel.

19 000,-

Hver husholdning i Fredrikstad handlet for 19 000,- i 2017, dette er 2 000,- mer enn i 2016.

98% av alle husholdninger i Østfold handlet i Sverige i fjor.

981

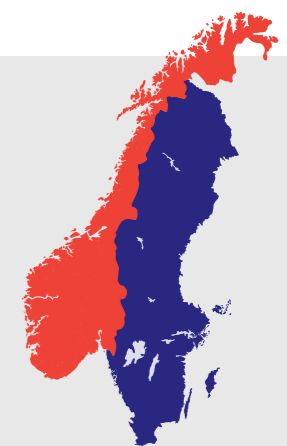
Handelsindeksen for 2017 i Strømstad ligger på 981, noe som er en økning med 4,3 % fra 2016.

Indeksen kan leses slik:
< 100 betyr handelslekkasje.
> 100 betyr at kommunen har mer handel enn det er befolkning i kommunen.

BISTAND TIL SØTA BROR?

Hver husholdning i Fredrikstad bruker 19 000,- i året på grensehandel. Totalt blir det nesten 700 millioner kroner. Regner vi ut merverdiavgiften av dette beløpet blir det ca 137 MNOK. 137 millioner i potensielt tapte merverdiavgifter kun fra Fredrikstadborgere. Disse pengene kunne for eksempel vært brukt på:

- Nesten 40 000 flere døgn på institusjon for Fredrikstads innbyggere.
- Ca. 1 000 flere barnehageplasser i Fredrikstad.

Kilde: YouGov (2018). Undersøkelse om grensehandel på oppdrag for Bryggeri- og Drikkevareforeningen. SSB (2018). Varehandel og tjenesteyting. Grensehandel. 2017. SSB (2018) kommunefakta kostratall. Strømstad kommune. Prognosesenteret. Handlevaner i Fredrikstad utført av Norfakta.

Mangfold skaper attraktiv by

Det sies jo i mang en sammenheng at det ikke er størrelsen som teller. Det kan sikkert være riktig det. Men når det gjelder handel har størrelse faktisk noe å si. For at en by skal oppleves som attraktiv må den ha et visst utvalg av butikker, og det kreves en viss dybde. Det vil si at vi gjerne vil ha flere enn én butikk å velge i hvis vi for eksempel skal handle klær.

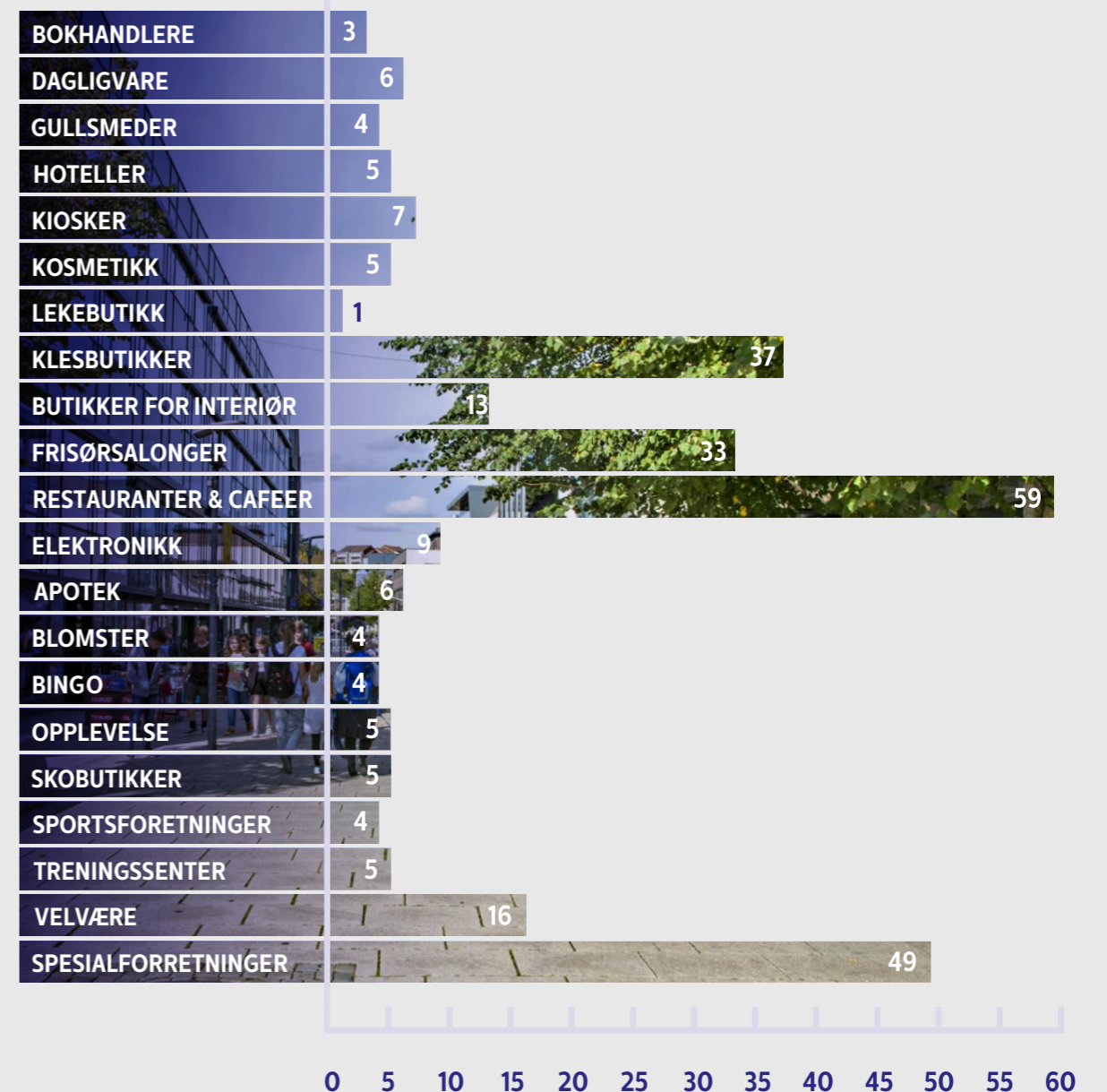
Prognosesenteret bekrefter dette, og sier "at handelsområdet med stort utvalg av butikker har større attraktivitet enn et med mindre utvalg".

71

I følge analysen får Fredrikstad sentrum en score på 71 poeng når det kommer til utvalg av butikker. Det er en bedring med 7 poeng fra 2016.

Tilfredshet måles ved at respondentene gir poeng fra 1-100 på hvor fornøyd de er med ulike parametere i sentrum.
Kilde: Handlevaner i Fredrikstad utført av Norfakta.

ANTALL BUTIKKER ER BASERT PÅ MANUELLE TELLINGER PÅ GATEPLAN, INNENFOR INDRE SENTRUM

Fredrikstad sentrum, eller det som i dagens Arealplan kalles Indre sentrum er kanskje langt mer mangfoldig enn du tror? Visste du at Fredrikstad sentrum har hele 286 bedrifter innen det som blir kalt utadrettet virksomhet? Med utadrettet virksomhet menes butikker, restauranter og service-tilbud som frisører og reisebyråer? 286 altså!

Det er totalt 111 butikker og spisesteder på Nordby Kjøpesenter. Dette sett opp mot Fredrikstads 286 gir oss ingen grunn til bekymring. Hadde vi handlet mer hjemme dersom vi hadde hatt egne sentrumshandlevogner i Fredrikstad?

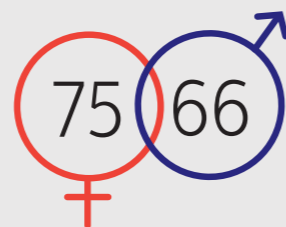
Kilde: Prognosesenteret. Nordby Kjøpesenter. Handlevaner i Fredrikstad utført av Norfakta.
Antall virksomheter er utarbeidet i feltstudier oktober 2018. Feil kan forekomme.

Mer tilfreds enn noen gang!

Vi har målt tilfredshet - altså hvor fornøyde vi som innbyggere er med Fredrikstad sentrum - og for et fantastisk resultat. Siden 2016 har tilfredshetsscoren økt med hele 9 poeng!

Tilfredshet måles ved at respondentene gir en poengscore fra 0 til 100 på ulike temaer, som for eksempel åpningstider, tilgjengelighet, service og utvalg. Jo nærmere 100 jo bedre, men alt over 70 poeng bør tolkes som positive resultater. Fra 2016 og til nå har alle faktorene en markant økning og det er mange som kan dele på æren for å ha skapt et sentrum der folk trives - bra jobba, alle sammen!

Vi ser at kvinner er mer tilfredse enn menn, som henholdsvis gir byen 75 og 66 poeng.

75

SERVICE I BUTIKKENE

De som jobber i butikk kan virkelig høste heder og ære. Gjennomgående er alle respondentene svært fornøyd og gir service i butikkene 75 poeng. Hadde det vært opp til de som går på skole i sentrum hadde scoren vært 82. Dette er en økning på hele 10 poeng fra samme gruppe respondenter i 2016.

71

UTVALG I BUTIKKENE

Gjennom mange nyetableringer har utvalget av butikker økt og dette er folk virkelig fornøyd med! 71 poeng er en økning med hele 7 poeng fra forrige analyse. Det er de som bor rundt sentrum som er aller mest fornøyd og gir utvalget av butikker 74 poeng. Kvinner er hakket mer fornøyd enn menn og gir 75 poeng til utvalg av butikker.

74

TILGJENGELIGHET

Et tilgjengelig sentrum er bedre for alle. Totalt har innbyggerne gitt Fredrikstad 74 poeng når det kommer til tilgjengelighet. Enkelte grupper, som for eksempel de som bor i området rundt bykjernen, gir sentrum hele 88 poeng på tilgjengelighet. I 2016 ga de som har skolested i sentrum tilgjengelighet en score på 66, men i år har denne økt til hele 86 poeng, noe som er en vanvittig økning med 20 poeng!

74

ÅPNINGSTIDER

På åpningstider til butikkene får sentrum en score på 74, noe som er 4 poeng bedre enn i 2016. De som jobber i sentrum er aller mest fornøyd og gir en score på 80, som er en økning med hele 11 poeng fra 2016. De som bor vest i byen eller i byen er mer fornøyd og gir en score på 78 poeng.

Totalt sett er vi svært fornøyd med sentrum og respondentene har gitt en totalscore på 71 poeng. Fortsetter alle parametrene å stige like mye ved hver analyse ligger vi godt an også i årene som kommer.

Totalt gir Fredrikstads innbyggere sentrum en tilfredshet score på 71. Det er HELE NI POENG bedre enn for to år siden. Hurra!

Høna eller egget?

IMAGEUNDERSKUDD

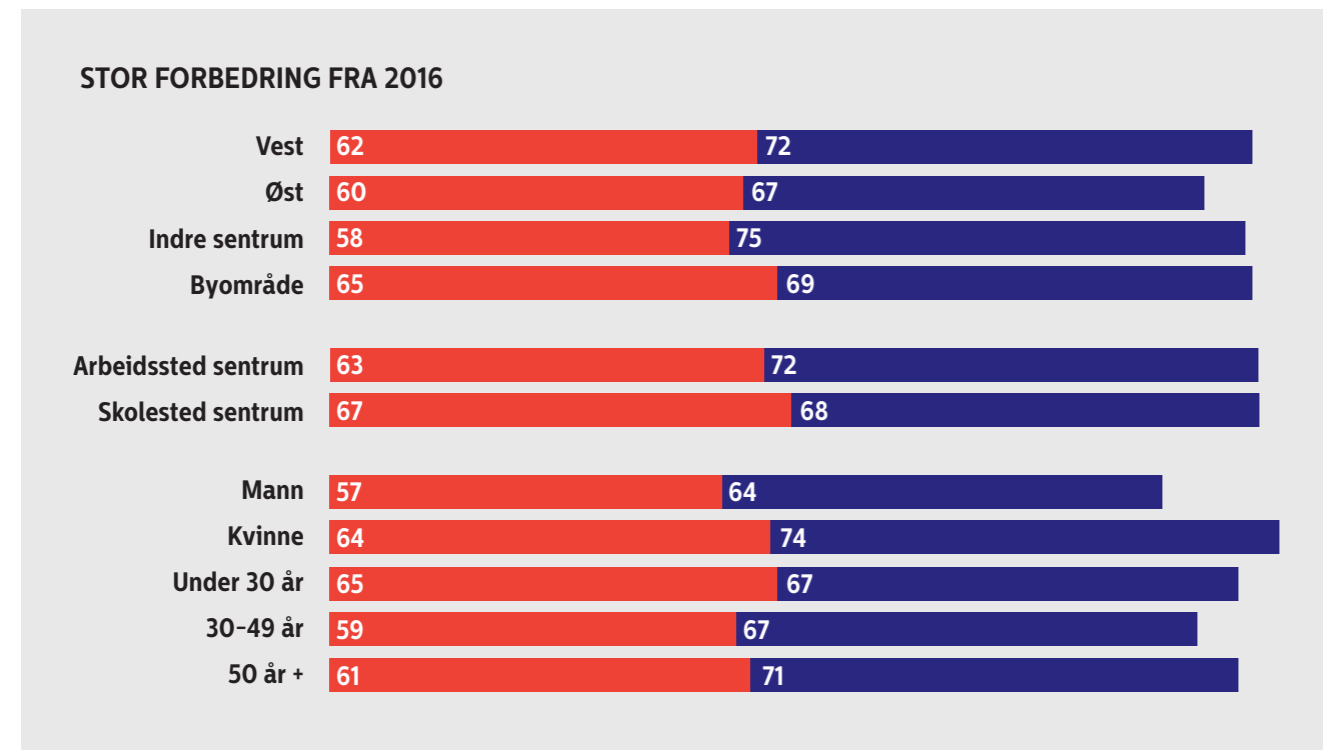
Undersøkelsen viser store forskjeller mellom de som handler regelmessig i byen (60% av befolkningen) og de som ikke gjør det (40 %). De som fortrinnsvis bruker sentrum til shopping, samt de som bruker sentrum til shopping i kombinasjon med andre steder viser en tilfredshetsscore på henholdsvis 79 og 74, mot de som oppgir at de aldri handler i sentrum. De oppgir en tilfredsscore på 62.

Altså er det de som bruker byen mest som også er mest fornøyd, og de som bruker byen minst er, ikke uventet, også minst fornøyd. Spørsmålet er da hva som kom først av høna og egget. Handler de ikke her fordi de ikke er tilfredse med sentrum, eller er de ikke tilfredse med sentrum fordi de aldri handler her?

Dette gapet kalles et imageunderskudd og viser at på tross av stor utbygging, mye medieomtale og generell positiv oppmerksomhet er det fremdeles et potensiale, både til å kommunisere endringene bedre og til å gjøre byen bedre.

Oversikten nedenfor viser hvem som er mest fornøyd og hvem som er minst fornøyd, både i 2016 og i år.

Figur: Tilfredshet (gjennomsnittsskåre, 0-100poeng).

Tilfredshet måles ved at respondentene gir poeng fra 1-100 på hvor fornøyd de er med ulike parametere i sentrum.

Kilde: Handlevaner i Fredrikstad utført av Norfakta.

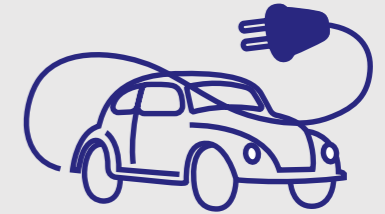
● 2016 ● 2018

Parkering

Fredrikstad Næringsforening startet arbeidet med nye parkeringsbestemmelser i Fredrikstad sentrum i 2013. I 2016 la Fredrikstad kommune om parkeringsbestemmelsene i sentrum, noe som innebærer gratis parkering i byens parkeringshus etter klokken 14 hver dag, samt lørdag og søndag. I følge parkeringsansvarlig i kommunen, Frode Samuelsen har dette ført til 34 % større belegg i parkeringshusene. Dessuten har det ført til mindre lete trafikk, anslagsvis en nedgang på ca. 30 %.

FREDRIKSTAD P

På tampen av 2017 lanserte Fredrikstad kommune sin nye parkerings app; Fredrikstad P slik at det skulle bli enklere for innbyggerne å parkere. Borte ble bommer og automater og bilen registreres automatisk. Du kan nå kjøre ut og inn av parkeringshusene uten å tenke og benytte gateparkeringene med et tastetrykk på mobilen. Ingen behov for å bevege seg bort til automatene i det hele tatt altså. En annen fordel er at du kun betaler for den tiden du står parkert og ikke et minutt mer. Så lenge du husker å avslutte parkeringen. Selvsagt!

Totalt er det 1 800 plasser i P-hus og ca. 2 000 i sentrum.

De som arbeider og går på skole er mest fornøyd med parkeringsmulighetene.

På en vanlig arbeidsdag er det ca. 70% belegg i byens p-hus.

Totalt er det 54 offentlige ladestasjoner for elbil i Fredrikstad, 34 av disse er lokalisert i p-husene i sentrum.

59

For to år siden fikk parkeringsmulighetene en score på totalt 54 poeng. I dag scorer den 59!

8/10

hevder å kjenne til parkeringsbestemmelsene i sentrum.

6/10

mener parkeringsbestemmelsene er gode nok.

“Det jeg synes er aller best med Fredrikstad er mulighetene byen gir deg. Jeg bruker Fredrikstad sentrum hver dag da jeg både bor nære og går på skole her. Jeg er fra en liten øy på vestlandet og derfor setter jeg utrolig pris på at handel er så nært og tilgjengelig, men samtidig med et bredt tilbud.”

Sunniva Grov Framnes, om Fredrikstad sentrum

Kilde: Fredrikstad kommune ved Parkering og Transport. Handlevaner i Fredrikstad utført av Norfakta.

Handel og servering

– NORGES STØRSTE PRIVATE SYSSELSETTER

I Norge jobber ca 370 000 mennesker innen handel, det gjør varehandel til Norges største private sysselsetter. I Fredrikstad er det 3 485 mennesker som jobber innen handel og 825 innen servering. Det tilsvarer 4,3 % og 1,02 % av arbeidsstyrken.

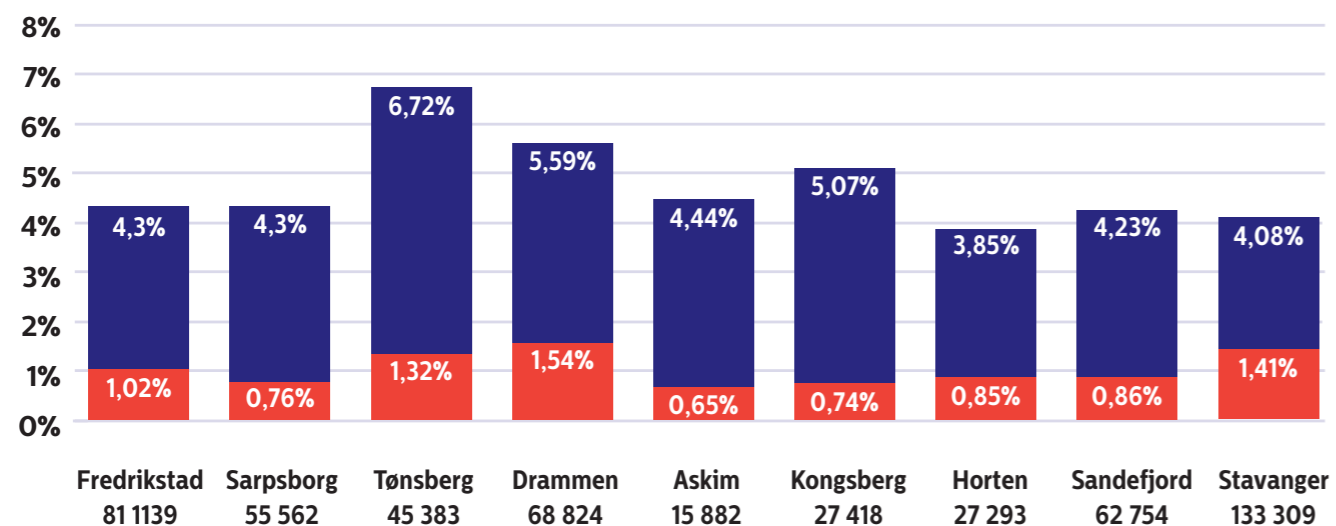
Telemarksforskings analyse for 2017 viser at i Fredrikstad var serveringsnæringen en av vekstvinnerne i Fredrikstad når det gjelder utvikling av arbeidsplasser. Tradisjonelt sett er Fredrikstad kjent for sitt rike utvalg av spisesteder og med blant annet Bryggepromenaden har Fredrikstad et stort antall tilreisende gjester. Tabellen nedenfor bekrefter dette med at Fredrikstad blant annet har langt flere arbeidsplasser innen servering enn f.eks Sarpsborg.

Fredrikstad har allikevel langt færre arbeidsplasser innen servering enn byer som Drammen og Stavanger. Nevnte byer har et større marked av administrative arbeidsplasser i sentrum, som benytter restaurantene til lunsj og som møteplasser også i hverdager. Dette markedet har vi i Fredrikstad hatt en mindre del av, men vi ser et gryende trendskifte.

Ifølge undersøkelsen om handlevaner i Fredrikstad er servicen vi får i Fredrikstad sentrum det vi er aller mest fornøyd med.

ARBEIDSPASSER INNEN HANDEL OG SERVERING

● Handel/Innbygger ● Servering/Innbygger

“Jeg tror årsaken til at vi er gode på service i Fredrikstad handler om at vi er et jovialt folkeslag. Sagt i all beskjedenhet så er folket av Fredrikstad svært raus og utadvendte. Og jeg tror at det gjør det hele så autentisk, ikke no mikkmakk og fjåseri. Og så må jeg få lov til å tilføye at det er ekstra stas å få jobbe i Norges mest attraktive by. Det er en tittel vi bærer med stor ære og stolthet.”

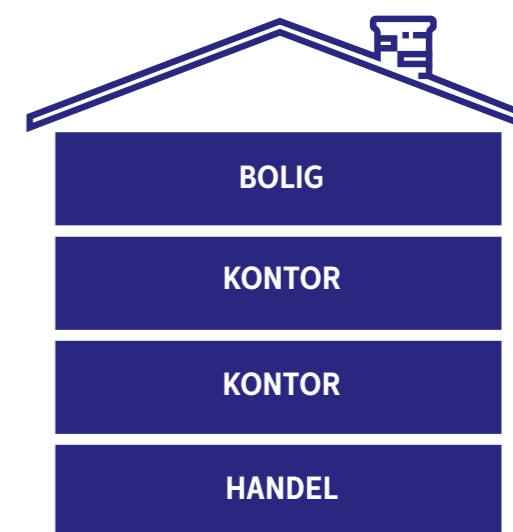
Renate Ystgaard Sagplass, om service i sentrum

Kilde: Telemarksforskning.

Kontorarbeidsplasser i sentrum

Det er ikke bare butikker, restauranter og servicetilbud som er viktig for en aktiv by. Kontorarbeidsplasser er med på å gi liv på dagtid - de som jobber i byen, bruker byen. De gjør gjerne ærend i lunsjen, eller handler etter jobb. En kaffe “to go”, et lunsjmøte på restaurant, eller en lokal café som møterom. Dette skaper liv og er et viktig grunnlag for drift – både for butikker og restauranter.

Tidligere har egen parkeringsplass vært en viktig driver for arbeidstakere som jobber administrativt. Internasjonalt, og også i de større norske byene har vi i senere tid sett en endring i dette. Arbeidstakere ønsker seg i større grad til sentrum. Tilgjengelighet, praktikalitet og byens tilbud blir nevnt som årsaker. Kompakte bysentrum med en god miks av bolig, handel og kontorer er derfor et viktig steg i riktig retning.

4/10 som jobber i sentrum mener det er viktig at arbeidsplassen ligger der.

8/10 som jobber utenfor sentrum i dag bruker bil til arbeidsplassen sin.

3/10 som jobber et annet sted skulle ønske at de jobbet i Fredrikstad sentrum.

6/10 ville valgt et annet transportmiddel hvis arbeidsplassen lå i sentrum.

“Vi i Blender ønsker å ta bli en del av den positive byutviklingen som har vært rask og dynamisk de siste årene. Med mange nye arbeidsplasser i sentrum er det helt naturlig for den enkelte i miljøet å bruke byens mange tilbud regelmessig.”

Sabine Larrieu-Hellestad, Blender, om kontorplasser i sentrum

Kilde: Handlevaner i Fredrikstad utført av Norfakta.

Besøksnæring er ordførerens beste venn

Besøksnæring i Fredrikstad sysselsetter 5 271 personer (pr 2017). Dette er en økning på 65 årsverk sammenlignet med fjoråret. Ifølge NHO Reiseliv er næringen en av de aller beste næringene for en kommune å satse på. Den er inkluderende, kjønnsbalansert og ung. NHO Reiselivs undersøkelser viser at de kommunene som har høy sysselsetting innen besøksnæring scorer særdeles godt i kommune-NM. Næringen er nasjonalt større enn oljeboring, fiske og landbruk – sammenlagt. Og det er den næringen som vokser mest – nasjonalt og internasjonalt.

ARRANGEMENTER SOM BYUTVIKLINGSTILTAK

Stadig flere norske og europeiske byer får øynene opp for arrangementer som virkemiddel i byutviklingen. De arbeider målbevisst for å bli vertskapsbyer for store arrangementer, som for eksempel The Tall Ships Races. Innovasjon Norge ser arrangementsturisme som et mål for å sikre arbeidsplasser og fylle opp ledig kapasitet.

FEST SKAPER FOLK!

Det å samles til fest er en del av livets, og byens, naturlige kretsløp. Fredrikstad er i den heldige situasjon å allerede ha en god tradisjon for å invitere til fest. Byen har en fantastisk kulturell egenkapital i balansen, tilført av et kompetent og engasjert knippe kultur- og idrettsmiljøer med høy gjennomføringsevne. The Tall Ships Races beviste dette til fulle. Det samme gjorde årets Månefestival, Glommafestivalen og alle våre andre festivaler, forestillinger og arrangementer. Arrangementer styrker ikke bare lokal og regional næring, det gir byen en egen signatur og verdifull markedsføring.

AFTER EIGHT

Nattelivet er også bra for et sentrum, ikke bare omsetningsmessig, men også fordi unge voksne tiltrekkes av byer som har et godt, variert uteliv. Med ca. 15 barer som har åpent etter kl. 23 har Fredrikstadfolk nok å gjøre – også etter mørkets frembrudd.

8/10 føler seg trygge i byen på kveldstid.

Fredrikstad er arena for ca. 20 årlige festivaler. Undersøkelser gjort av blant annet Menon viser at en kulturbesøkende legger i snitt igjen kr. 401, i tillegg til billetten.

MAI
17 : 98 925

Festen over alle fester. Ikke uventet er 17. mai den dagen som måler flest passeringer i Fredrikstad Sentrum. Faktisk ble det målt hele 98 925 passeringer.

JANUAR
01 : 6 823

Dagen med færrest passeringer hittil i år er årets første dag med kun 6 823 passeringer og 1 500 av disse er målt ved midnatt.

JUNI
10 : 3 523

En av byens travleste netter, utenom festivalnettene var natt til 10.06 da det ble telt hele 3 523 passeringer fra midnatt til kl 03:00.

FESTIVALER

IDYLLFESTIVALEN : 90 477

Under årets Idyllfestival ble det telt totalt 90 477 passeringer på to dager, mot 60 000 som er normalt fredag og lørdag.

GLOMMAFESTIVALEN : 94 370

Det var totalt 94 370 passeringer i Fredrikstad sentrum fredag og lørdag under Glommafestivalen.

KULTURNATT : 36 918

Tross regnvær og høststorm ble det telt 36 918 passeringer under årets kulturnatt, mot 29 604 fredagen før. Merk at dette arrangementet foregikk over hele byen, ikke bare sentrum.

HVA SYNS FOLK OM AKTIVITETER OG ARRANGEMENTER?

Folk flest er mer fornøyd med hva som skjer i Fredrikstad nå kontra 2016. Totalt scorer vi 62 poeng, og det er kvinner, de over 50 og de som bor i og rundt sentrum som er mest fornøyd.

HVEM DRAR?

Totalt er det om lag 3 av 10 som besøker sentrum for kulturtilbud månedlig eller oftere. Av de som bor i vest er tallet 35 % og av de som bor i indre sentrum svarer hele 48 % at de benytter seg av kulturtilbud månedlig.

Sammen er vi mye

– HVER FOR OSS ER VI INGENTING

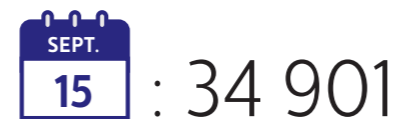
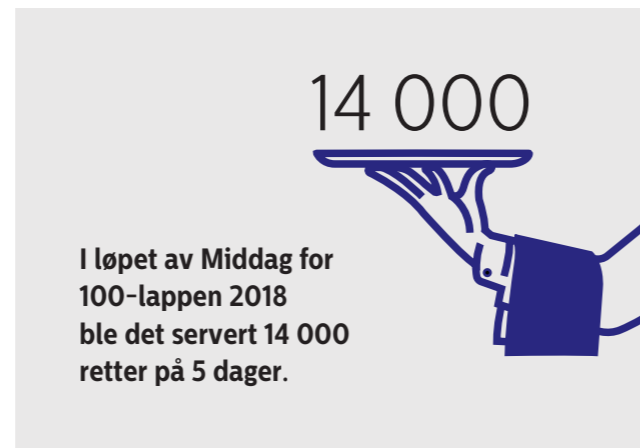
BYLØRDAG

Felles arrangementer er også viktig, siden 2010 har vi hatt BYLørdag 4-5 ganger i året. Butikkene og restaurantene står sammen om gode tilbud, arrangementer som trekker folk og skaper god stemning. Det siste året har BYLørdagene skapt i snitt 30 % vekst målt mot foregående lørdag.

MIDDAG FOR 100-LAPPEN

De siste tre årene har restaurantene i sentrum gått sammen om å servere deg en middagsrett til 100 kroner mandag til torsdag i vinterferien. I vinterferien i 2018 ble det servert 14 000 retter til 100,- på byens restauranter. Passeringstallene i byen eksploderte, vi fikk meldinger i hopetall fra fornøyde kunder som hadde vært ute på restaurant fire dager på rad.

Og regner det på presten, så drypper det gjerne litt på klokkeren: Også butikkene meldte om økt antall kunder og omsetning i samme tidsrom. Da er det lett å si at – gode konkurrenter skaper gode vinnere.

Handelens dag var 15. september, denne dagen var det hele 34 901 passeringer i sentrum. En økning på 34 % fra foregående lørdag.

MIDDAG FOR 100-LAPPEN 107 437

Fra mandag til og med torsdag under Middag for 100-lappen ble det registrert 107 437 passeringer, mot 78 888 samme dager uken etter. Dette er 36 % økning i antall passeringer målt mot fjoråret.

“Jeg er interessert i både mat og drikke, og synes Fredrikstad har mange gode tilbud i flere priskategorier. Sentrum er i endring og det er gøy å følge ivrige byutviklere. Personlige favoritter innen serveringsnæringen er Slippen, St. Raw, Kaffebrenneriet og Hvaler Gjestgiveri. Jeg tror nok jeg benytter meg av tilbudet 2-5 ganger i uka.”

Hans Erik Syversen, om Fredrikstad restauranttilbud

MINDRE ALENE SAMMEN – ET LANGBORD I SENTRUM

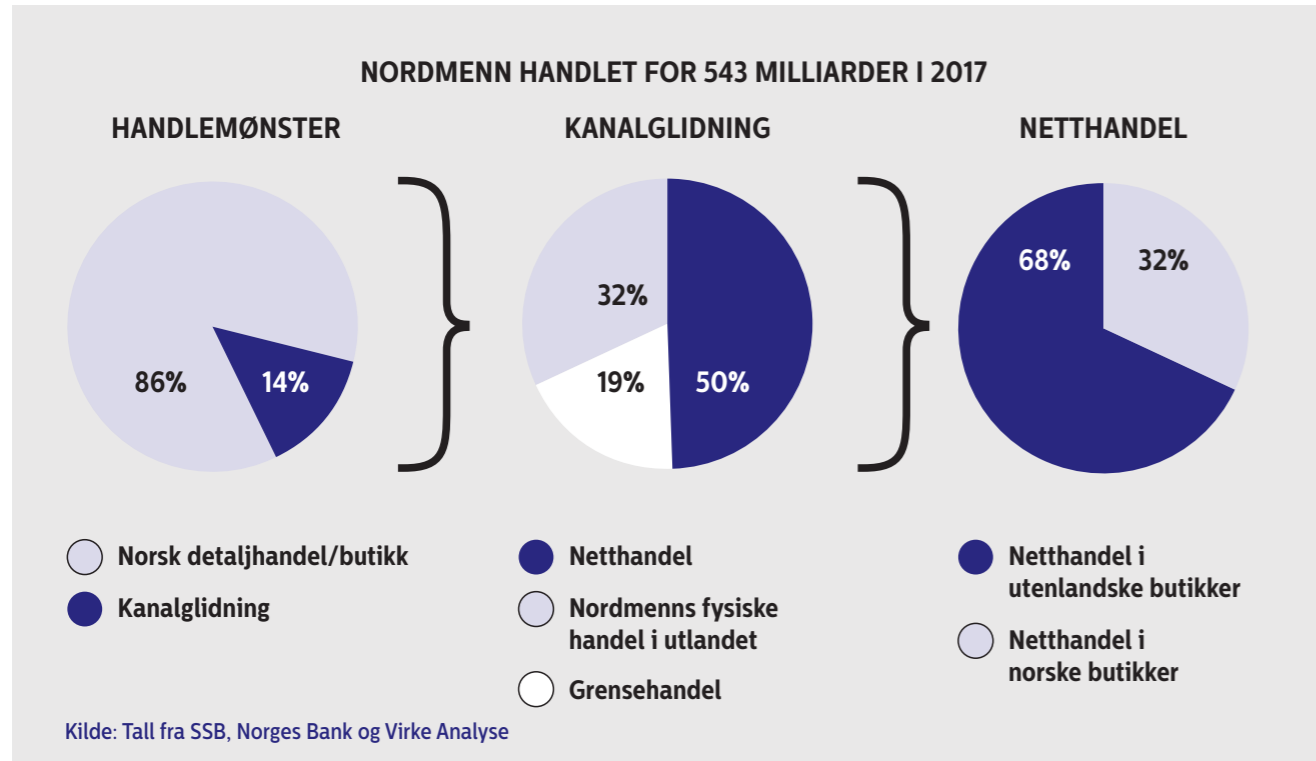
I samarbeid med Kirkens Bymisjon arrangerte byens restaurantnæring gratis lunsj for hele byen 15. september. Det var brødmat på bordet og smaksprøver på supper fra byens restauranter. Flere internasjonale kvinnenettverk bidro også til at det ble servert brød fra flere ulike kulturer til suppen. Har du noen gang tenkt på hvilken rolle måltidene spiller for vårt sosiale liv?

Handelsrikets tilstand

Nordmenn handlet varer for 543 mrd. i 2017, en vekst på 14 mrd. (2,5 %). Denne summen inkluderer det vi handler i fysiske butikker og netthandler i Norge og utlandet. 86 % av denne summen legger vi igjen i fysiske norske butikker. 14 % av nordmenns forbruk legges igjen i

netthandel (norske og utenlandske nettbutikker) og handel i fysiske butikker i utlandet (inkl grensehandel). Dette utgjør 78 mrd. og netthandel står for 50 % av summen. Av dette utgjør norske nettbutikker 68 % og utenlandske nettbutikker 32 %.

OMSETNING I SENTRUM

Statistikk sentralbyrå registrerer hvert eneste år omsetningen i detaljhandel i Norge, etter postnummer. Området Fredrikstad sentrum = postnummer 1607. I 2017 ble det omsatt detaljhandelsvarer for 1 138 mrd i Fredrikstad sentrum, det er en vekst på 3,7 %. Dette er høyeste veksten siden vi startet målingene i 2009. Veksten totalt sett i Fredrikstad var 5 % i 2017.

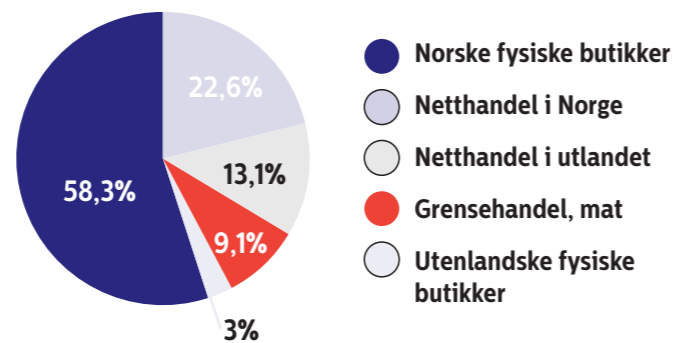
det er grunn til å tro at veksten i sentrum ville vært høyere hvis tallene fra restaurantene var inkludert.

Ifølge en rapport utarbeidet av Prognosesenteret er Fredrikstad er en av tre norske byer som har et handels-senter på utsiden av byen som har større omsetning enn sentrum. De to andre byene er Tromsø som har Jekta og Kristiansand som har Sørlandssenteret. Dette er resultater av en politikk som ble ført for flere tiår siden, og som i dag får store konsekvenser for bysentra. En bevisst politikk på dette området er avgjørende for videre vekst i sentrum.

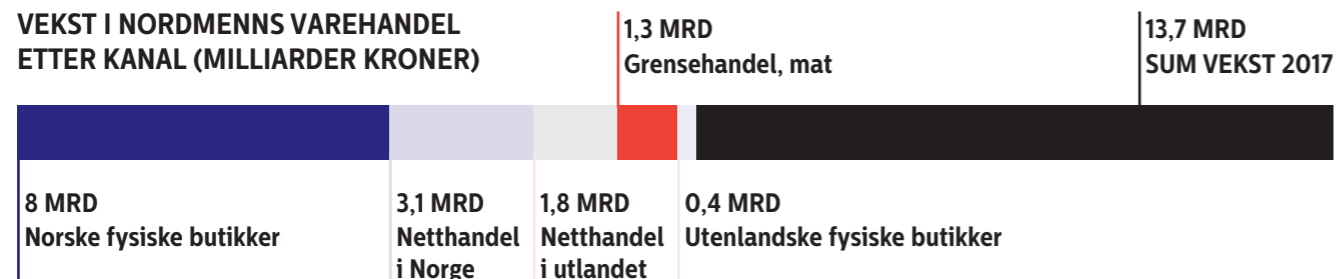
Tallene inkluderer all detaljhandel, men ikke serveringsnæringen. Fredrikstad sentrum har en betydelig andel av servering, mye større enn i Fredrikstad generelt og

VEKST

Utenlandsk netthandel var den kanalen som vokste mest i 2017, fulgt av handel fra norske nettbutikker og grensehandel i prosentvis vekst. Allikevel er det veksten i de fysiske butikkene som utgjør den sterkeste veksten i antall kroner, 8 mrd. i fysisk norsk handel. Veksten i norsk netthandel var på 3,1 mrd. og i utenlandske nettbutikker var veksten på 1,8 mrd.

VEKST I NORDMENNENS VAREHANDEL ETTER KANAL (MILLIARDER KRONER)

SUM DETALJHANDEL FREDRIKSTAD - OMSETNING

TOTAL DETALJHANDEL	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Alle tall i MNOK</i>						
Hele landet	369 705	378 179	391 036	402 869	416 882	426 354
Fredrikstad	5276	5537	5789	5814	5950	6247
- Sentrum	1106	1113	1085	1085	1097	1138
- Rolvsøy	1367	1454	1502	1534	1598	1712
- Resten av Fredrikstad	2803	2970	3201	3195	3255	3396
Vekst Fredrikstad	n.a	4,9 %	4,6 %	0,4 %	2,3 %	5,0 %
- Sentrum	n.a	0,6 %	- 2,5 %	0,0 %	1,1 %	3,7 %
- Rolvsøy	n.a	6,3 %	3,3 %	2,1 %	4,1 %	7,2 %
- Resten av Fredrikstad	n.a	5,9 %	7,8 %	- 0,2 %	1,9 %	4,3 %

Kilde: Tall fra hovedorganisasjonen Virke (2018/2019), Handelsrapporten

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Et Fredrikstad i vekst!

Fredrikstad er i vekst. I 2017 økte befolkningen i Fredrikstad med 1,2 % og mye av befolkningsveksten er planlagt lokalisert til sentrum. Befolkningsframskrivingene Fredrikstad kommune bruker er hentet fra KOMPAS og baserer seg på en fortsatt vekst på omtrent 1,2% i året. Det vil si at frem til 2031 kan man regne med en vekst på omtrent 1000 innbyggere i året - da vil befolkningen være ca. 95 000.

I skrivende stund jobber Fredrikstad kommune med rullering av arealplan. Her vil det tydelig fremkomme at vi er helt nødt til fokusere mer på boligbygging i sentrum og at minimum 50 % av all boligbygging skal skje i byen. Skal vi legge disse tallene til grunn, og regne med at det snitt bor to personer per husholdning vil Fredrikstad ha behov for 7 000 nye boliger de nærmeste årene og 3 500 av disse skal ligge i sentrum.

Forutsatt at arbeidsplassveksten følger befolkningsveksten vil Fredrikstad i 2027 ha 4 745 flere arbeidsplasser enn i dag. Det er rimelig å anta at minimum 50 % av arbeidsplassen også vil etableres i sentrum – dette gir sentrum en vekst på 2 753 arbeidsplasser de neste 10 årene.

FORTETTING - HVORFOR DET EGENTLIG?

Du synes kanskje du hører om fortetting overalt om dagen? Men hva er egentlig fortetting og hvorfor skal vi fortette? Fortetting betyr rett og slett som ordet sier, vi må bygge byen tettere. Flere mennesker må bo og jobbe nærmere hverandre og det må være kortere avstand mellom hjem og arbeidsplass. Fortetting er ikke noe politikerne her i byen diskuterer alene, ei heller politikerne i Norge. Fortetting er et premiss. Et premiss for at vi skal nå de klimamålene som er nedfelt i Parisavtalen.

Her får du tre enkle og gode grunner til hvorfor vi må fortette Fredrikstad:

- 1) Mindre bilbruk, spesielt på korte bilturer = bedre for miljøet.**
- 2) Lavere kostnader til infrastruktur.**
- 3) Bedre kunnskapsdeling.**

“Men til syvende og sist;
byutvikling handler ikke om bygninger.
Byutvikling handler om mennesker.
Menneskene er de som skaper livet”

“Her er jeg født, her jeg hel, jeg vet hvor jeg kommer fra.
Her er min sjel, her får jeg fred, reis deg opp for Fredrikstad!”

FREDRIKSTAD
NÆRINGSFORENING